

872.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 15 listopada 1932 r.

**w sprawie wprowadzenia togi i biretu jako stroju
urzędowego dla sędziów i prokuratorów przy roz-
prawach.**

Na podstawie art. 128, 213, 243 § 1 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) postanawiam co następuje:

§ 1. Strojem urzędowym sędziów i prokuratorów przy rozprawach jest toga i biret według załączonego wzoru, a sędziów przewodniczących na rozprawie tudzież orzekających jednoosobowo ponadto łańcuch z orłem państwowym, nakładany na kołnierz togi.

Sędziowie i prokurator mają birety na głowie przy odbieraniu przysięgi i ogłaszaniu sentencji wyroków, tudzież przy wejściu na salę rozpraw i jej opuszczaniu.

§ 2. Toga jest suknią fałdzistą z lekkiego czarnego materiału wełnianego, sięgająca powyżej kostek dwadzieścia pięć centymetrów od ziemi i ma u góry odcinany karczerek szerokości dwudziestu jeden centymetrów. Toga u dołu ma w obwodzie dwa metry siedemdziesiąt centymetrów do dwóch metrów siedemdziesięciu ośmiu centymetrów i od karczka w dół ułożona jest w kontrafałdy po trzy na obydwu przodach togi i siedem na plecach. Środkowa kontrafałda na plecach togi ma fałdy po obu stronach, a pozostałe są wszywane do karczka w kierunku rękawów.

Kołnierz togi jest okrągły, płasko wyłożony, zapinany pod szyję na haftkę. Szerokość kołnierza wynosi z tyłu szesnaście centymetrów, a z przodu osiemnaście centymetrów. Końce kołnierza są ścięte, tworząc wycięcie w formie kąta prostego. Toga zapinana jest na pięć guzików rogowych, z których jeden umieszczony jest po prawej stronie tuż pod kołnierzem, a cztery dalsze, zapinane kryto, umieszczone są poniżej karczka.

Rękawy togi u góry ułożone są w siedem do dziewięciu kontrafałd, tworzących bufy. Rękawy mają u dołu w obwodzie siedemdziesiąt pięć centymetrów i skrojone są w ten sposób, że po odwinięciu tworzą mankiety szerokości dziesięciu centymetrów,

przymocowany z przodu do szwa rękawa. Wewnątrz rękawa przy przegubie ręki umieszczony jest zażrzask, na który można rękaw zapinać.

Przy kołnierzu togi wszyty jest żabot z jedwabiu długości dwudziestu jeden centymetrów, szerokości u dołu dwudziestu ośmiu centymetrów, ułożony w trzynaście kontrafałd, z których środkowa szerokości dwóch centymetrów ma fałdy po obu stronach, a pozostałe biegną w kierunku rękawów. Żabot z prawej strony togi jest zapinany na guziczek.

Przody togi po obu stronach wewnętrznych mają podszycie z tego samego materiału co toga, szerokości dziesięciu centymetrów.

Przód togi, boki i karczerek są szyte podwójną stebnówką szerokości pół centymetra, a karczerek togi podszyty jest czarną podszewką.

Biret ma główkę skrojoną kulisto wysokości w środku siedemnastu centymetrów i brzeg sztywny w dolnej części przymocowany do główki, obwód górnej części brzeżu jest o sześć do ośmiu centymetrów większy od dolnej części brzeżu, skutkiem czego brzeg u góry luźno odstaje. Brzeg biretu składa się z czterech równych części, w środku łukowato wyciętych tak, że wysokość każdej z tych części wynosi w środku siedem centymetrów, a po obu stronach dziesięć centymetrów.

§ 3. Kołnierz togi, mankiety, tudzież brzeg biretu u dołu i u góry mają wypustkę z aksamitu szerokości pół centymetra.

§ 4. Kolor wypustek na kołnierzu, mankietach togi i birecie, tudzież kolor żabotu jest w stroju sędziów — fioletowy, a w stroju prokuratorów — czerwony.

§ 5. Łańcuch złoty (z metalu złotego) z zawieszonym u dołu łańcucha srebrnym orłem państwowym (z metalu białego), odpowiada załączonemu wzorowi, przyczem orzeł państwowy wysoki jest na osiem centymetrów, a wymiary łańcucha łącznie z orłem wynoszą 52×35 centymetrów.

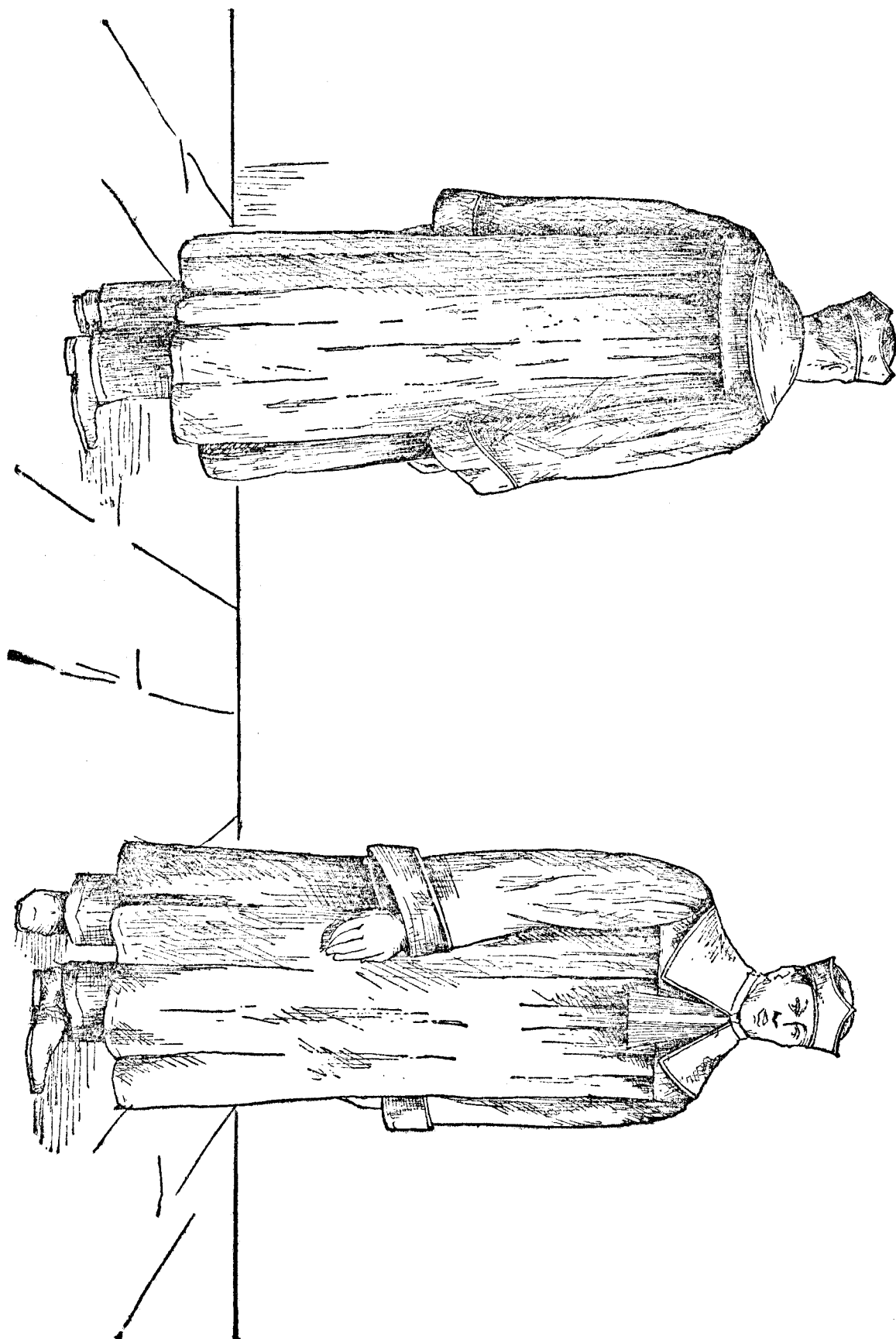
Orzeł przeznaczony do stroju urzędowego Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego jest pokryty białą emalją, z koroną i dziobem oraz szponami złotymi, a orzeł przeznaczony dla wszystkich innych prezesów sądów jest srebrny z koroną i dziobem oraz szponami złotymi. Sędziowie przewodniczący oraz orzekający jednoosobowo używają łańcucha z orłem państwowym całym srebrnym.

§ 6. Asesorowie sądowi, jeżeli biorą udział w rozprawach w wypadkach przewidzianych w art. 282 § 2 prawa o ustroju sądów powszechnych, używają stroju urzędowego przewidzianego dla sędziów, a stroju przewidzianego dla prokuratorów, jeżeli biorą udział w rozprawach w charakterze prokuratorów (art. 260 § 2 u. s. p.).

§ 7. Sędziowie handlowi używają przy rozprawach togi i biretów przepisanych dla sędziów.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1933 r.; z dniem tym traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 czerwca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 394).

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Załączniki do rozp. Min. Sprawiedli.
z dn. 15 listopada 1932 r. (poz. 872).

